LAUSUNTO
PRH/254/05/2026
23.2.2026

Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntö talousvaliokunta 6.2.2026
HE 202/2025 vp

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta ja siihen liittyviksi laeiksi HE 202/2025 vp

Talousvaliokunta on pyytänyt Patentti- ja rekisterihallitukselta (PRH) lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 202/2025 vp). Patentti- ja rekisterihallitus lausuu kunnioittaen seuraavaa:

Patentti- ja rekisterihallitus pitää hallituksen esitystä pääosin kannatettavana. Esityksellä täydennetään suoraan sovellettavaa käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2023/2411 (jäljempänä EU-asetus) ja luodaan kansalliset puitteet asetuksen toimeenpanolle Suomessa. On tärkeää, että kansallinen sääntely mahdollistaa sujuvan yhteistyön Euroopan unionin teollisoikeuksien viraston (EUIPO) kanssa sekä selkeän työnjaon kansallisten viranomaisten välillä.

Patentti- ja rekisterihallitukselle esitetään kansallisen keskitetyn yhteyspisteen tehtäviä EU-asetuksen 19 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Näihin kuuluvat erityisesti valmistajien oman ilmoituksen tarkastaminen sekä lupatodistuksen myöntäminen ja uusiminen asetuksen 51 artiklan mukaisesti. Lisäksi EU-asetuksen 20 artiklan 5 kohdan mukaan keskitetty yhteyspiste voi avustaa EUIPOa suorien hakemusten tarkastamisessa. Hallituksen esityksen mukaan PRH edustaisi Suomea myös EUIPOon perustetussa neuvoa-antavassa lautakunnassa (EU-asetuksen 35 artikla).

Patentti- ja rekisterihallitus pitää sille esitettyjä tehtäviä lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaisina ja viraston osaamiseen soveltuvina.

Patentti- ja rekisterihallitus pitää myönteisenä, että hallituksen esitystä on lausuntokierroksen jälkeen täydennetty siten, että myös laissa Patentti- ja rekisterihallituksesta (578/2013) ehdotetaan nimenomaisesti säädettäväksi PRH:n uusista tehtävistä käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen osalta. Tämä selkeyttää viraston toimivaltaa ja vahvistaa sääntelyn systemaattisuutta.

Patentti- ja rekisterihallitus pitää tärkeänä, että virastolle osoitetut kansainväliseen ja unionitason yhteistyöhön liittyvät tehtävät otetaan huomioon myös resurssisuunnittelussa. Esityksen perusteluissa on arvioitu, että kansallisen yhteyspisteen tehtävistä ja valmistajien oman ilmoituksen tarkastamisesta aiheutuisi PRH:lle vähäisiä hallinnollisia kustannuksia. PRH:n toiminta rahoitetaan pääosin suoritemaksuilla. Patentti- ja rekisterihallituksen suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (1032/1992) 3 §:n mukaan maksujen tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvia kustannuksia. EU-asetuksen mukaisista nyt esitetyistä tehtävistä ei kuitenkaan voida periä erillisiä maksuja.

Hallituksen esityksen mukaan EU-asetuksen toimeenpano rahoitetaan ensivaiheessa kohdentamalla olemassa olevia resursseja uudelleen ja tehostamalla viranomaisten nykyisiä tehtäviä ja toimintaa. PRH katsoo tärkeäksi, että resurssitarpeita arvioidaan uudelleen käytännön kokemuksen karttuessa PRH:lle esitettyjen tehtävien hoitamisesta. Tehtävien todellinen työmäärä ja vaativuus selviävät vasta soveltamisen myötä, ja lisäresurssitarpeisiin on voitava tarvittaessa reagoida nopeasti, jotta virasto pystyy hoitamaan tehtävät asianmukaisesti, tehokkaasti ja yhdenmukaisesti EU-asetuksen edellyttämällä tavalla.

Patentti- ja rekisterihallitus pitää hallituksen esitystä kokonaisuutena kannatettavana. EU-asetuksen soveltaminen on alkanut 1.12.2025. Hallituksen esityksen HE 202/2025 nopea hyväksyminen helpottaisi Patentti- ja rekisterihallituksen valmistautumista uusiin tehtäviin, tukisi suojajärjestelmän kansallista toimeenpanoa ja mahdollistaisi selkeän tiedottamisen käsityö- ja teollisuustuotteiden maantieteellisten merkintöjen suojasta.

PATENTTI- JA REKISTERIHALLITUS

Patrik Lindbohm
Lakimies
Patentit ja tavaramerkit
Lakiasiat
029 509 5538
patrik.lindbohm@prh.fi